

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W KLEMBOWIE
ZA ROK 2017

Opracowała: Agnieszka Gietka-Barańska
Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Klembowie

Spis treści

I.	Wstęp.....	3
II.	Struktura zatrudnienia w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Klembowie.....	5
III.	Struktura budżetowa Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Klembowie.....	6
IV.	Świadczenia pomocy społecznej.....	8
V.	Realizacja projektów socjalnych.....	12
VI.	Program Aktywizacja i Integracja (PAI).....	13
VII.	Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.....	13
VIII.	Świadczenia rodzinne.....	15
IX.	Świadczenie wychowawcze „500+”.....	17
X.	Realizacja zadań z zakresu pomocy osobom uprawnionym do alimentów.....	17
XI.	Świadczenia w ramach wsparcia kobiet w ciąży i rodziny „Za życiem”.....	18
XII.	Profilaktyka uzależnień.....	19
XIII.	Realizacja Programu Powiatowa Karta Rodziny TAKrodzina.pl.....	21
XIV.	Realizacja Programu Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny.....	22
XV.	Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych.....	23
XVI.	Działalność Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie...23	
XVII.	Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020.....	24
XVIII.	Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017-2019.....	25
XIX.	Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2020.....	27
XX.	Realizacja w roku 2017 Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Klembów na lata 2014-2020.....	28
XXI.	Potrzeby w zakresie pomocy społecznej.....	32
XXII.	Podsumowanie.....	33

I. Wstęp

Zgodnie z art.110 ust.9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej przedstawiam Radzie Gminy Klembów sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Klembowie za rok 2017. Ośrodek realizował działalność statutową oraz podejmował dodatkowe działania w celu podnoszenia jakości i poszerzenia usług świadczonych najbardziej potrzebującym mieszkańcom Gminy Klembów. Prowadzona była systematyczna współpraca z wieloma instytucjami a w szczególności - policją, sądem, placówkami oświaty, placówkami służby zdrowia, komornikami, Powiatowym Urzędem Pracy w Wołominie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Klembowie zgodnie z ustawą o pomocy społecznej realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym i nieobowiązkowym oraz z zakresu administracji rządowej.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

1. opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
2. sporządzanie oceny w zakresie pomocy społecznej;
3. udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
4. przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
5. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
6. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
7. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
8. przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
9. opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
10. praca socjalna;
11. organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
12. prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
13. dożywianie dzieci;
14. sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
15. kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
16. pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
17. sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
18. utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;
19. przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
20. opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Do zadań własnych gminy o charakterze nieobowiązkowym należy:

1. przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
2. przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
3. prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
4. opracowanie i realizacja projektów socjalnych;

5. podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
6. współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Do zadań zleconych gminie z zakresu administracji rządowej należy:

1. organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
2. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
3. prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
4. realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
5. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom
6. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnianie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
7. wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Podstawowym aktem prawnym, na podstawie którego funkcjonuje Ośrodek jest wspomniana już ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz.1769 z późn. zm.). Oprócz zadań wynikających z ww. ustawy Ośrodek realizuje również zadania przekazane w ramach innych ustaw, a w szczególności:

- Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych;
- Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- Ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (tzw. 500+);
- Ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego;
- Ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny;
- Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

II. Struktura zatrudnienia w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Klembowie

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Klembowie w roku 2017 struktura zatrudnienia na podstawie umowy o pracę przedstawiała się następująco:

- Kierownik – 1 osoba,
- Główna księgową – 1 osoba,
- Pracownicy socjalni – 4 osoby,
- Administrator sekcji świadczeń pomocy społecznej – 2 osoby,
- Asystent rodziny – 1 osoba,
- Administrator sekcji świadczeń rodzinnych – 1 osoba,
- Administrator ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego – 1 osoba,
- Referent ds. świadczenia wychowawczego – 1 osoba.

Obsługę kasową Ośrodka prowadził pracownik Urzędu Gminy.

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej codziennie zderzają się z zagadnieniami z bardzo różnych dziedzin np: psychologii, socjologii, medycyny, prawa rodzinnego, prawa administracyjnego itp. Ważnymi cechami przy wykonywaniu zadań są: kultura osobista, umiejętność oddzielenia własnych problemów od problemów podopiecznych, umiejętność przyścia z pomocą w każdej sytuacji i chęć jej niesienia, odpowiedzialność, brak rutyny.

Stwierdzam, że pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Klembowie wykonywali sumiennie i rzetelnie przydzielone im zadania.

Pracownicy GOPS realizując zakres wykonywanych zadań korzystali z następujących systemów informatycznych:

- POMOST Std – Pomoc społeczna,
- Amazis – Świadczenia rodzinne,
- Nemezis – Fundusz alimentacyjny,
- Izyda – Świadczenia wychowawcze,
- Program aplikacji statystycznej CAS – bezpośrednie przekazywanie do wojewody sprawozdań,
- Program Płace Optivum,
- Program Płatnik,
- Program Księgowość Budżetowa,
- ePUAP,
- Karty Dużej Rodziny,
- SEPI.

W celu pełnego realizowania obowiązków w GOPS Klembów zatrudnione były również osoby na podstawie umowy zlecenie, byli to:

- pełnomocnik wójta gminy do spraw uzależnień – 1 osoba,
- pomoc administracyjna – 1 osoba (pomoc w trakcie nowego okresu zasiłkowego – świadczenia rodzinne),
- psycholog (poradnictwo, konsultacje psychologiczne) – 1 osoba,
- opiekunki domowe (usługi opiekuńcze u podopiecznych w różnych okresach w ciągu roku) – 6 osób,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze – 1 osoba,
- realizatorzy programów profilaktycznych (przygotowanie i prowadzenie zajęć) – 7 osób,
- specjaliści realizujący warsztaty w ramach Programu Aktywizacja i Integracja oraz w ramach projektów socjalnych – 4 osoby,
- biegłe sądowe z zakresie uzależnień (psycholog i psychiatra) – 2 osoby
- - sprzątaczką – 1 osoba.

III. Struktura budżetowa Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Klembowie

Struktura wydatków zrealizowanych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Klembowie została przedstawiona w poniższej tabeli w porównaniu do lat ubiegłych.

Tabela 1. Podział wydatków w latach 2015-2017

RODZAJE WYDATKÓW (w zł)	2015	2016	2017
I. WYPŁATY ŚWIADCZEŃ			
Ogółem świadczenia		11 117 463,53	13 742 853,72
Świadczenia pomocy społecznej w tym	451 258,76	461 548,10	449 552,40
środki z budżetu gminy	164 694,74	147 120,40	141 541,64
środki z budżetu wojewody	286 564,02	314 427,70	308 010,76
Świadczenia rodzinne w tym	2 713 837,48	3 560 519,70	3 808 951,08
fundusz alimentacyjny	229 885,48	262 258,08	244 926,67
Świadczenie wychowawcze	x	6 532 473,70	8 833 970,34
Świadczenie „Za życiem”	x	x	4 000,00
Prace społecznie użyteczne PAI	3 078,00	5 832,00	6 480,00
Odpłatność za pobyt w DPS (b. gminy)	203 695,73	252 227,64	281 099,24
Składki na ubezpieczenie społeczne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne (b. wojewody)	147 624,00	189 571,14	234 016,71
Składki na ubezpieczenie zdrowotne w tym za osoby pobierające	28 371,59	34 621,79	36 577,05
zasilek stały	16 318,79	19 809,59	19 479,05
świadczenie pielęgnacyjne	12 052,80	14 812,20	17 098,00
Wydatki na opiekę i wychowanie dzieci w pieczy zastępczej	21 880,00	15 647,00	12 445,79
Wydatki w ramach Powiatowej Karty Rodziny TAKrodzina.pl w tym	44 452,88	65 022,46	75 761,11
dotacja z budżetu powiatu	15 700,00	26 000,00	28 600,00
budżet gminy	28 752,88	39 022,46	47 161,11
II. WYNAGRODZENIA OSOBOWE PRACOWNIKÓW I POCHODNE			
Wynagrodzenia osobowe i pochodne w tym	739 961,65	742 152,32	774 113,06
dotacja z budżetu wojewody	200 544,55	303 489,79	341 529,29
środki z budżetu gminy	539 417,10	439 662,53	432 583,77
z tego			
- pomoc społeczna	502 688,36	472 014,56	540 500,39
- opiekunki domowe	65 526,96	4 602,37	x
- asystent rodziny	27 874,07	29 296,46	20 738,63
- Karta Dużej Rodziny	958,00	x	x
- świadczenia rodzinne oraz fundusz alimentacyjny	142 914,26	165 099,94	107 303,88
- świadczenie wychowawcze	---	71 138,99	105 570,16
II. WYNAGRODZENIA BEZOSOBOWE			
Wynagrodzenia bezosobowe	56 661,12	104 088,50	149 416,02
w tym			
- umowy zlecenia na realizację usług opiekuńczych	12 868,00	63 402,58	85 052,42
• usługi opiekuńcze (b. gminy)	8 548,00	63 402,58	79 052,42
• specjalistyczne usługi opiekuńcze (b. wojewody)	4 320,00	x	6 000,00
- umowy zlecenia GKRPA (koordynator, członkowie komisji,	29 793,12	30 268,07	30 143,93

psycholog, realizatorzy zajęć)			
- umowa zlecenie informatyk	8 400,00	x	x
- umowa zlecenie sprzątaczk	x	586,10	6 751,92
- umowy zlecenie w ramach PAI	5 600,00	5 600,00	5 600,00
- umowa zlecenie – wykonywanie prac biurowych	x	2 991,75	13 176,28
- umowy zlecenie w ramach projektów socjalnych	x	1 240,00	2 691,47
III. WYDATKI NA OBSŁUGĘ REALIZOWANYCH ZADAŃ			
Ogółem obsługa	108 884,74	179 160,66	164 917,26
w tym			
- pomoc społeczna	49 183,96	61 979,34	54 314,41
- opiekunki domowe	2 771,91	939,79	x
- asystent rodziny	2 149,02	2 920,04	2 588,65
- projekty socjalne	x	8 611,61	18 564,56
- Karta Dużej Rodziny	87,20	341,70	274,70
- świadczenia rodzinne oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego	18 658,12	11 425,41	11 953,56
- świadczenie wychowawcze 500+	x	47 883,37	14 725,10
- GKRPA	38 513,96	44 856,42	62 625,68
- Zespół Interdyscyplinarny	170,57	202,98	255,60
RAZEM	4 522 355,95	12 142 865,01	14 831 685,06

Tabela 2. Wydatki ogółem w latach 2015-2017

PODZIAŁ ZADAŃ	2015	2016	2017
WŁASNE	1 545 977,85	1 601 518,66	1 674 645,25
w tym otrzymana dotacja z budżetu wojewody	419 441,81	451 114,70	444 803,19
ZLECONE	2 976 378,10	10 541 346,35	13 157 039,81
RAZEM	4 522 355,95	12 142 865,01	14 831 685,06
PLAN WYDATKÓW	4 789 935,64	12 350 761,52	14 911 162,85
% REALIZACJI PLANU	94,41	98,32	99,47

IV. Świadczenia pomocy społecznej

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Rodzaj, forma i zakres świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy, jednakże potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej.

Celem pomocy jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Świadczenia pomocy społecznej nie mogą stanowić źródła utrzymania. Są to działania wspierające inicjatywę, zaangażowanie i chęć podopiecznych do poprawiania własnej sytuacji.

Zgodnie z art.7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej wsparcia udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- ubóstwa
- sieroctwa
- bezrobocia
- bezdomności
- niepełnosprawności
- długotrwałej lub ciężkiej choroby
- przemocy w rodzinie
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach wielodzietnych lub niepełnych
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego
- alkoholizmu lub narkomanii
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej
- klęski żywiołowej lub ekologicznej

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje:

- a) osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 634,00 zł netto miesięcznie,
 - b) osobie w rodzinie w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 514,00 zł netto miesięcznie,
 - c) rodzinie, której dochód nie przekracza kwoty 514,00 zł x ilość członków rodziny,
- przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych powyżej (zgodnie z art.7).

W ustawie o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. zapisanych jest bardzo dużo zadań i obowiązków do realizacji dla pracowników pomocy społecznej szczególnie w zakresie pracy socjalnej świadczonej na rzecz podopiecznych.

Pracownik socjalny to zawód szczególnie, będący profesją, a jednocześnie powołaniem. Wymaga od osoby, która go wykonuje nie tylko interdyscyplinarnej wiedzy i umiejętności, ale również określonych cech osobowościowych. Pracownik socjalny działa na rzecz jednostki, grupy oraz środowisk społecznych, pomagając w rozwiązywaniu problemów i trudności tym, którzy sami ze względu na nich stan zdrowia lub przyczyn natury społecznej nie są w stanie temu sprostać. Zawód ten oprócz gruntownego przygotowania zawodowego wymaga empatii, serdeczności, cierpliwości, ciepła, aktywności, zrozumienia potrzeb drugiego człowieka, a także łatwości nawiązywania kontaktów interpersonalnych.

Bezpośrednie stykanie się pracowników pomocy społecznej z ogromem i różnorodnością problemów ludzkich to ciągły stres, myślenie o podopiecznych. To wieczna walka o zmianę mentalności ludzkiej, zmaganie się z czasem. Pracownicy pomocy społecznej są pomagaczami, wspierają ludzi w trudnych chwilach, niosą otuchę i pocieszenie, starają się w porę zapobiegać nieprawidłowościom i patologiom.

Praca socjalna to partnerstwo podopiecznego z pracownikiem socjalnym, wspólne rozwiązywanie problemów, wspólna droga w kierunku lepszego jutra.

Praca z rodziną wymaga, zatem dużej wiedzy, doświadczenia i delikatności.

Każda osoba i rodzina zgłaszająca się do Ośrodka wymaga szczególnego, indywidualnego podejścia i opracowania planu wsparcia. Zgłoszenie się z wnioskiem o pomoc to nie tylko skompletowanie niezbędnych dokumentów w celu ustalenia dochodu rodziny, ale szeroko zakrojona praca socjalna: to głównie poradnictwo w zakresie poszukiwania pracy, załatwiania spraw alimentacyjnych i rozwodowych, kierowanie na leczenie odwykowe, nadzór nad prawidłowością sprawowanej władzy rodzicielskiej czy kierowanie do sądu wniosków o jej nieprawidłowym wypełnianiu.

Wielokrotnie długa, ciężka i żmudna praca z rodziną nie zawsze przynosi pożądane efekty ze względu na zbyt małą osobistą motywację osób i chęć dokonania zmiany w dotychczasowym życiu, brak systematyczności i wytrwałości w podejmowanych działaniach. Często jest to skutkiem braku wzorców i wartości wyniesionych z domu, braku ambicji a także ograniczoną umiejętnością przewidywania skutków swojego postępowania. Trudno jest zmotywować wielu klientów OPS do zmiany swojego postępowania, a niekiedy długi okres egzystencji na minimalnym poziomie zaspokajania swoich potrzeb nie daje motywacji do podejmowania trudnych działań. Każde działanie z rodziną w związku z tym musi być dostosowane do jej umiejętności i możliwości.

Poza pracą socjalną do świadczeń niepieniężnych zaliczamy: opłatę składek na ubezpieczenie zdrowotne, składki na ubezpieczenie społeczne, pomoc rzeczową, sprawienie pogrzebu, poradnictwo specjalistyczne, interwencję kryzysową, schronienie, posiłek, niezbędne ubranie, usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy, specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia, mieszkanie chronione, pobyt i usługi w domu pomocy społecznej, pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych.

Świadczeniami pieniężnymi z pomocy społecznej są natomiast: świadczenia pieniężne w formie zasiłków stałych, okresowych, celowych, specjalnych zasiłków celowych, zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie, pomoc na usamodzielnienie oraz kontynuowanie nauki, świadczenia pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla uchodźców, wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznawane przez sąd.

Do najczęściej udzielanych świadczeń pieniężnych należą:

- zasiłek stały jest to świadczenie przysługujące na podstawie art. 37 ustawy o pomocy społecznej osobom samotnie gospodarującym, niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy oraz osobom pozostającym w rodzinach, niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy spełniającym kryterium dochodowe i stanowi uzupełnienie dochodu tych osób do kryterium ustawowego;
- zasiłek okresowy jest to świadczenie, które przysługuje na podstawie art. 38 ustawy o pomocy społecznej i przeznaczone jest dla osób i rodzin bez dochodów lub o dochodach niższych niż ustawowe kryterium, przysługujący ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Okres, na jaki jest przyznany zasiłek okresowy, ustala Ośrodek Pomocy Społecznej na podstawie okoliczności sprawy;
- zasiłek celowy jest to świadczenie przyznawane na podstawie art. 39 ustawy o pomocy społecznej na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

Zasiłki celowe przyznaje się również w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej osobie lub rodzinie, bez względu na osiągniany przez nich dochód.

Tabela 3. Pomoc finansowa – zadania własne gminy w latach 2015-2017

Rodzaj świadczenia	2015			2016			2017		
	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota w zł w tym dotacja	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota w zł w tym dotacja	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota w zł w tym dotacja
Zasiłek stały	48	468	212 743,02 212 743,02	46	459	244 406,04 244 406,04	44	466	243 022,98 243 022,98
Składka zdrowotna	38	378	16 318,79 16 318,79	39	395	19 809,59 19 647,00	37	394	19 479,05 19 479,05
Zasiłek okresowy	22	73	28 535,39 13 621,00	14	45	20 050,00	12	36	16 920,00 14 987,78
Posiłek /dożywianie/	164	19359	58 622,10 32 924,00	157	18193	55 071,10 33 042,66	122	16018	50 095,00 29 888,00
Zasiłek celowy	199	551	151 358,25 27 276,00	171	456	142 020,96 22 716,00	155	374	133 289,09 20 112,00
Usługi opiekuńcze	9	3490	76 846,87 0	13	5297	68 944,74 0	12	5583	72 579,00 0
Domy Pomocy Społecznej	9	84	203 695,73 0	10	105	252 227,61 0	11	116	281 099,24 0

W zakresie zadań zleconych do świadczeń realizowanych przez GOPS należą specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Tą formą pomocy w 2017 roku objęte zostało jedno dziecko. Zrealizowano 200 godzin usług specjalistycznych na kwotę 6.000,00 zł. Zadanie było w całości sfinansowane z budżetu państwa.

Tabela 4. Liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń w latach 2015-2017

Wyszczególnienie	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach			Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	224	213	190	622	556	477	343	320	280
w tym:									
Świadczenia pieniężne	203	180	158	535	420	356	209	186	164
Świadczenia niepieniężne	79	82	73	353	339	284	138	140	122
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	1	0	1	4	0	5	1	0	1
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	224	213	189	622	556	472	343	320	279
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej	224	224	200	621	581	518	x	x	x

Tabela 5. Powody korzystania z pomocy społecznej zgodnie z art.7 uops w latach 2015-2017

Powód trudnej sytuacji życiowej	2015		2016		2017	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	184	527	148	383	131	325
Bezdomność	0	0	1	1	2	2
Potrzeba ochrony macierzyństwa	42	202	42	198	32	157
w tym wielodzietność	21	125	23	132	21	117
Bezrobocie	97	313	90	268	76	224
Niepelnosprawność	93	203	90	179	86	182
Długotrwała lub ciężka choroba	53	115	57	118	57	118
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gosp. domowego	43	167	51	201	33	123
w tym rodziny niepełne	24	66	24	63	23	71
rodziny wielodzietne	16	99	23	132	10	61
Przemoc w rodzinie	2	8	2	5	0	0
Alkoholizm	13	41	21	61	22	66
Narkomania	0	0	0	0	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	4	4	4	8	2	6
Zdarzenie losowe	1	1	1	1	2	6

Należy zauważyć, że w jednej rodzinie może występować więcej niż jedna dysfunkcja. Dominujące kwestie społeczne na terenie naszej gminy to ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych, potrzeba ochrony macierzyństwa, rodziny niepełne i alkoholizm.

W 2017 roku świadczeniami z pomocy społecznej objęto 200 rodzin, w których przebywało 518 osób. Liczba mieszkańców zameldowanych na stałe na terenie Gminy Klembów na dzień 31.12.2017 r. wynosiła 9635 osób. Z dokonanej analizy wynika, że 5,40 % ogółu mieszkańców gminy zostało objętych tymi świadczeniami.

W indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej przeprowadzone zostały postępowania administracyjne i wydanych zostało 577 decyzji (w roku 2016 – 674 decyzje, w roku 2015 – 816 decyzji).

V. Realizacja projektów socjalnych

Zgodnie z art.17 ust.2 pkt 3a ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy należy realizacja projektów socjalnych, które odpowiadają na potrzeby lokalnej społeczności. W oparciu o zdiagnozowane potrzeby - w ramach integracji i aktywizacji grup społecznych - GOPS zrealizował dwa projekty socjalne. Pierwszy z nich skierowany był do rodziców wychowujących małe dzieci, drugi zaś do seniorów. Obydwa projekty wpisują się w Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Klembów na lata 2014-2020. Koszty realizacji projektów socjalnych wyniosły 21 256,03 zł, projekty były finansowane ze środków własnych gminy.

Projekt socjalny „Świadomy rodzic”

W okresie od 09.06.2017 r. do 08.09.2017 r. zrealizowany został projekt socjalny pt. „Świadomy rodzic”. W projekcie uczestniczyło 15 osób (rodziców) oraz 20 dzieci. Projekt wpisujący się w zadania podejmowane w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny cel szczegółowy 3 zadanie 2 – podnoszenie kompetencji rodziców w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Projekt miał na celu uwrażliwienie rodziców na potrzeby dzieci, zapoznać z etapami rozwoju dziecka, uświadomić przyczyny i skutki ich zachowań, omówić problemy szkolne. Rodzice mieli możliwość przekonania się, że nie należy mieć żadnych obaw przed szukaniem wsparcia u osób i w instytucjach działających na rzecz dziecka. Często bowiem zdarza się, że wstydzimy się mówić o problemach wychowawczych, czy rozwojowych, wstydzimy się pytać o radę specjalistów lub nawet nie uświadomiamy sobie powagi danego problemu. Obawiamy się często reakcji środowiska.

Ze względu na małą dostępność na terenach wiejskich specjalistycznego wsparcia GOPS w Klembowie wyszedł z inicjatywą, aby zwiększać świadomość rodziców nie tylko o prawach ale przede wszystkim o obowiązkach rodzicielskich. Do projektu rekrutowanych zostało 15 osób (kobiet), które uczestniczyły w cotygodniowych zajęciach (8 spotkań). Uczestniczki projektu wykazały się dużym zaangażowaniem, chęcią zdobycia nowych i cennych wskazówek wychowawczych oraz rozwojowych, których wcześniej nie miały możliwości zgłębić. Dodatkowo wspólnie z dziećmi miały możliwość uczestniczenia w zajęciach integracyjnych.

W ramach projektu „Świadomy rodzic” zrealizowane zostały następujące zajęcia: warsztaty z psychologii rozwojowej wraz z omówieniem problemów z zakresu edukacji szkolnej, warsztaty z rozwoju zmysłów i odruchów, warsztaty z psychobiologii, warsztaty integracyjne, a także jednodniowe warsztaty z pierwszej pomocy przedmedycznej. Ze względu na rozległy teren gminy, a także ograniczone połączenia transportu publicznego, uczestniczkom projektu zapewniony został dojazd na zajęcia.

Zajęcia odbywały się w udostępnionej przez Gminny Ośrodek Kultury w Klembowie sali świetlicowej w Pasku. W trakcie zajęć realizowanych przez rodziców dzieci miały możliwość uczestniczenia w seansach filmowych w Kinie za Rogiem.

Projekt socjalny „Aktywny senior II”

W okresie od 02.10.2017 r. do 08.12.2017 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Klembowie realizował projekt socjalny pt. „Aktywny senior II”. W projekcie uczestniczyły 22 osoby (w wieku 60+).

W czasie realizacji projektu seniorzy spotykali się raz w tygodniu w świetlicy w Pasku (Filia GOK Klembów). Uczestniczyli między innymi w warsztatach psychoedukacyjnych, na których poruszana była tematyka dotycząca: sposobów poprawy jakości życia, polepszenia samopoczucia, relacji z rodziną i środowiskiem, przyczyn występowania chorób i spadku samooceny w jesieni życia. Ciekawym i nowym doświadczeniem były zajęcia integracyjne mające charakter gawęd radiowych prowadzone przez wieloletniego dziennikarza Polskiego Radia, mieszkańca naszej gminy. Zajęcia miały na celu spotkanie z kulturą, pogłębienie wiedzy na temat muzyki z lat młodości seniorów, muzyki polskiej i zagranicznej. Podczas spotkań prowadzący przekazywał ciekawe informacje o wykonawcach, czasie i okolicznościach powstania danego utworu, prowadzona była wymiana własnych doświadczeń i upodobań kulturalnych. Seniorzy mieli również okazję spotkania z policjantem - dzielnicowym z Komisariatu Policji w Tłuszczu, który przedstawił zasady zachowywania bezpieczeństwa w celu ochrony siebie, jak i swojego majątku.

Jak zawsze bardzo duże znaczenie dla seniorów miało zapewnienie dojazdu na zajęcia. Osoby starsze często nie posiadają własnego środka transportu i kwestia dojazdu jest jedną z głównych barier w aktywności społecznej. Zapewnienie transportu pozwala osobom starszym, niezależnie od miejsca zamieszkania i stanu sprawności fizycznej uczestniczyć w zajęciach integracyjnych.

Projekt spotkał się z pozytywnym odbiorem ze strony seniorów, gdyż dzięki zapewnionemu transportowi mogli aktywnie uczestniczyć w zajęciach, wymieniać swoje doświadczenia i pogłębić wiedzę. Projekt był odpowiedzią na zgłaszane potrzeby przez mieszkańców gminy.

VI. Program Aktywizacja i Integracja (PAI)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Klembowie we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Wołominie Filia w Tłuszczu w okresie od 01.05.2017 r. do 30.06.2017 r. realizował Program Aktywizacja i Integracja (art.62a ustawy o promocji zatrudnienia i instytucji rynku pracy).

Program polegał na aktywizacji społeczno-zawodowej osób bezrobotnych zakwalifikowanych do III profilu pomocy w PUP oraz korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. PAI ma na celu udzielenie kompleksowej pomocy polegającej na włączeniu uczestników w system prac społecznie użytecznych, integrację społeczną, rozwijanie umiejętności psychospołecznych, budowanie prawidłowych interakcji z otoczeniem.

W PAI w 2017 roku wzięło udział 10 osób. Osoby wykonywały w ramach aktywizacji zawodowej prace społecznie użyteczne (prace porządkowe na terenie gminy Klembów oraz pomoc osobom starszym lub niepełnosprawnym) w ilości 10 godzin tygodniowo, 40 godzin miesięcznie.

W ramach aktywizacji społecznej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Klembowie przeprowadził:

- 1) grupowe warsztaty aktywizacji zawodowej w wymiarze 5 godzin tygodniowo (20 miesięcznie) mające na celu nabycie przez osoby bezrobotne umiejętności poruszania się po rynku pracy, określenie predyspozycji zawodowych, zapoznanie z zasadami przygotowywania dokumentacji aplikacyjnej, zmotywowanie do poszukiwania zatrudnienia.
- 2) grupowy trening kompetencji i umiejętności społecznych w wymiarze 5 godzin tygodniowo (20 miesięcznie) mający na celu wzmocnienie społecznych funkcji osób bezrobotnych, zapoznanie z zasadami prawidłowej komunikacji, zwiększenie odpowiedzialności za podejmowane decyzje, wzrost samooceny i motywacji do samodzielnego działania, zapoznanie z zasadami efektywnego gospodarowania czasem.

VII. Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 191 ust.9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w roku 2017 były ponoszone koszty związane ze zwrotem części wydatków na opiekę i wychowanie dzieci przebywających w rodzinach zastępczych.

Tabela 6. Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych, za które gmina ponosiła koszty związane z opieką i wychowaniem w latach 2015-2017

2015		2016		2017	
Liczba dzieci	Koszty w zł	Liczba dzieci	Koszty w zł	Liczba dzieci	Koszty w zł
5	21 880,00	4	15 647,00	4	12 445,79

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Klembowie realizował resortowy program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2017 w ramach, którego jest zatrudniony na umowę o pracę asystent rodziny.

Według ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zgodnie z art. 15 do zadań asystenta rodziny należą w szczególności:

- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną w celu przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych,
- udzielanie rodzinom pomocy w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- udzielanie rodzinom pomocy w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- udzielanie rodzinom pomocy w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- udzielanie rodzinom pomocy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach.

Tabela 7. Liczba rodzin wspieranych przez asystenta rodziny w latach 2015-2017

2015		2016		2017	
Liczba rodzin	Koszty w zł	Liczba rodzin	Koszty w zł	Liczba rodzin	Koszty w zł
9	30 023,09 (w tym dotacja 9 000,00)	8	32 216,50 (w tym dotacja 9 839,00)	12	23 327,28

VIII. Świadczenia rodzinne

W GOPS Klembów realizuje się wypłatę następujących świadczeń rodzinnych:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego;
- 2) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy;
- 3) jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka „Becikowe”;
- 4) świadczenia rodzicielskie.

Głównym kryterium uprawniającym do świadczeń rodzinnych jest przeciętny miesięczny dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie z roku kalendarzowego poprzedzającego okres zasiłkowy. Kryterium to wynosi 674,00 zł na osobę w rodzinie, a w przypadku gdy członkiem rodziny jest niepełnosprawne dziecko kryterium wynosi 764,00 zł.

Zasiłek rodzinny przyznawany jest w zależności od wieku dziecka pozostającego na utrzymaniu osoby uprawnionej i wynosi:

- 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do końca 18 roku życia,
- 135,00 zł na dziecko powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- 1) urodzenia dziecka (1000,00 zł na dziecko; jest to świadczenie jednorazowe);
- 2) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (400,00 zł miesięcznie);
- 3) samotnego wychowywania dziecka (193,00 zł miesięcznie na dziecko oraz zł na dziecko niepełnosprawne - nie więcej jednak niż dwa dodatki w jednej rodzinie);
- 4) dodatku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (95,00 zł miesięcznie na trzecie i na następne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego);
- 5) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (90,00 zł miesięcznie na dziecko w wieku do 5 lat, 110,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia);
- 6) rozpoczęcia roku szkolnego (100,00 zł jednorazowo);
- 7) podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania (113,00 zł miesięcznie na zamieszkanie w internacie lub 69,00 zł miesięcznie na dojazd do szkoły - wypłacany przez 10 miesięcy w roku).

Świadczenia opiekuńcze

W ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych w GOPS wypłacane są świadczenia opiekuńcze, do których zaliczamy:

- 1) Zasiłek pielęgnacyjny (153,00 zł miesięcznie), który przysługuje niezależnie od dochodu rodziny i osoby, dlatego przyznawany jest nie na okres zasiłkowy, lecz na okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności. Przeznaczony jest dla niepełnosprawnych dzieci i niepełnosprawnych osób dorosłych oraz dla osób, które ukończyły 75 lat;
- 2) Świadczenie pielęgnacyjne (1400 zł miesięcznie w roku 2017, od stycznia 2018 w wysokości 1477,00 zł miesięcznie) przyznawane jest osobom, które rezygnują bądź nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zawodowej, by opiekować się niepełnosprawnym członkiem rodziny wymagającym szczególnej opieki, na których ciąży obowiązek alimentacyjny;
- 3) Specjalny zasiłek opiekuńczy (520 zł miesięcznie) przysługuje osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnuje z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny.

Jednocześnie GOPS opłaca składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka „Becikowe”

Do katalogu świadczeń rodzinnych zalicza się również jednorazową zapomogę wypłacaną w związku z urodzeniem się dziecka, która wynosi 1000,00 zł.

Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, które urodziły dziecko i nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Wypłata świadczenia rodzicielskiego nie jest uzależniona od kryterium dochodowego. Wysokość świadczenia wynosi 1000 zł miesięcznie.

Tabela 8. Realizacja świadczeń rodzinnych w latach 2015-2017

Rodzaj świadczenia	2015			2016			2017		
	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota w zł	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota w zł	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota w zł
Zasiłki rodzinne	438	8532	862 275,00	559	10679	1 158 523,71	582	11079	1 255 702,51
Dodatki do zasiłku rodzinnego:									
z tytułu urodzenia dziecka	36	38	38 000,00	47	49	47 635,26	50	50	47 635,26
z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	48	326	128 183,00	64	497	190 014,43	60	469	176 971,99
z tytułu samotnego wychowywania	27	308	53 305,00	30	371	65 158,63	31	361	68 817,07
z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	42	420	33 260,00	45	475	44 482,96	49	517	52 476,04
z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	294	527	52 700,00	420	684	64 810,01	397	646	61 369,96
z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	103	1431	116 810,00	113	1556	137 517,38	121	1558	143 655,90
z tytułu podjęcia nauki poza miejscem zamieszkania, związany z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	124	1001	52 767,00	139	1180	73 403,93	161	1245	81 354,58
Zasiłek pielęgnacyjny	188	2066	316 098,00	190	2125	325 125,00	192	2230	341 190,00
Świadczenie pielęgnacyjne	57	589	702 760,00	59	642	832 406,00	64	699	979 342,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy	5	55	28 011,00	10	75	38 861,00	10	106	54 397,00
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	40	477	147 624,00	47	586	189 591,00	57	679	234 016,71
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	12	132	12 052,80	12	144	14 812,00	16	135	17 098,00
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	95	100	100 000,00	81	83	83 000,00	95	96	96 000,00
Zasiłek dla opiekuna	1	12	6 240,00	1	12	6 240,00	1	12	6 240,00
Świadczenie rodzicielskie	x	x	x	35	258	233 734,00	40	228	204 783,20
Razem	656	16014	2 650 085,80	752	19416	3 505 315,31	785	20110	3 823 012,83

Na podstawie przedstawionych danych można zauważyć, że utrzymuje się tendencja wzrostowa rodzin pobierających świadczenia rodzinne.

W 2017 roku pomocą w formie świadczeń rodzinnych objęto 785 rodzin, w których przebywało 2569 osób (w tym 1237 dzieci). Liczba mieszkańców zameldowanych na stałe na terenie Gminy Klembów na dzień 31.12.2017 r. wynosiła 9635 osoby. Z dokonanej analizy wynika, że 26,66 % ogółu mieszkańców gminy zostało objętych wsparciem w formie świadczeń rodzinnych.

IX. Świadczenie wychowawcze „500+”

Zgodnie ustawą o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci GOPS realizował wypłatę świadczenia wychowawczego tzw. „500+”. Świadczenie to otrzymują rodzice lub opiekunowie dzieci do 18 roku życia. Rodziny o niskich dochodach otrzymują wsparcie na pierwsze lub jedyne dziecko przy spełnieniu kryterium 800 zł lub 1200 zł netto na osobę w przypadku wychowywania w rodzinie dziecka niepełnosprawnego. Na każde drugie i kolejne dziecko rodzina otrzymuje świadczenie w wysokości 500,00 zł bez dodatkowych warunków.

Tabela 9. Realizacja świadczenia wychowawczego w latach 2016-2017

2016			2017		
Liczba rodzin Liczba dzieci	Liczba świadczeń	Kwota w zł	Liczba rodzin Liczba dzieci	Liczba świadczeń	Kwota w zł
959 1514	13094	6 534 473,70	1073 1693	17743	8 833 970,34

W 2017 roku świadczenie wychowawcze pobierało 1073 rodziny, w których przebywało 4173 osoby. Rodzin, które kwalifikowały się do świadczenia na pierwsze dziecko, czyli spełniających kryterium dochodowe, było 789.

Liczba mieszkańców zameldowanych na stałe na terenie gminy Klembów na dzień 31.12.2017 r. wynosiła 9635. Z dokonanej analizy wynika, że 43,31% ogółu mieszkańców gminy korzystało ze świadczenia wychowawczego.

X. Realizacja zadań z zakresu pomocy osobom uprawnionym do alimentów

Dostarczanie środków utrzymania osobom, które nie są w stanie samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, a w szczególności dzieciom, jest w pierwszej kolejności obowiązkiem członków ich rodzin wskazanym w kodeksie rodzinnym i opiekuńczym.

Konstytucyjna zasada pomocniczości nakłada na państwo obowiązek wspierania jedynie tych osób ubogich, które nie są w stanie samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb i nie otrzymują należnego im wsparcia od osób należących do kręgu zobowiązanych wobec nich do alimentacji. Wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej z powodu niemożności wyegzekwowania alimentów łączy się z działaniami zmierzającymi do zwiększenia odpowiedzialności osób zobowiązanych.

Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów określa:

1. zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, w przypadku bezskuteczności egzekucji,
2. warunki nabywania prawa do świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, zwanych dalej "świadczeniami z funduszu alimentacyjnego",
3. zasady i tryb postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
4. zasady finansowania świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
5. działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych.

Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Bezskuteczność egzekucji w rozumieniu ww. ustawy oznacza egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych.

Tabela 10. Liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń alimentacyjnych w latach 2015-2017

Lata	Liczba rodzin	Liczba osób uprawnionych	Liczba świadczeń	Kwota w zł
2015	35	54	685	229 885,48
2016	37	53	802	263 058,00
2017	36	53	632	244 926,67

Wśród rodzin korzystających w 2017 roku ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego było:

- 22 rodziny z jedną osobą uprawnioną,
- 9 rodzin z dwiema osobami uprawnionymi,
- 3 rodziny z trzema osobami uprawnionymi,
- 2 rodzina z czterema i więcej osobami uprawnionymi.

Na terenie gminy Klembów zamieszkiwało w 2017 roku 55 dłużników alimentacyjnych w stosunku do których wykonywane były następujące działania:

- kierowanie wniosków do Starosty Wołomińskiego o odebranie prawa jazdy,
- przekazywanie komornikom sądowym informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonym świadczeń alimentacyjnych,
- kierowanie wniosków do Prokuratury Rejonowej o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 kodeksu karnego,
- wpisanie dłużników do biur informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego.

Ogółem z zakresu świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego i świadczenia wychowawczego wydano w 2017 roku 2303 decyzji administracyjnych (w roku 2015 - 799, w roku 2016 – 2288).

XI. Świadczenia w ramach wsparcia kobiet w ciąży i rodziny „Za życiem”

W dniu 1 stycznia 2017 r. zaczął obowiązywać nowy akt prawny regulujący kwestię polityki rodzinnej, a mianowicie ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Wsparcie opisane w ustawie polega w szczególności na:

- dostępie do informacji w zakresie rozwiązań wspierających rodziny oraz kobiety w ciąży;
- dostępie kobiet w ciąży do diagnostyki prenatalnej;
- odpowiedniej opiece zdrowotnej dla kobiety w okresie ciąży, porodu i połogu, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych;
- dostępie do poradnictwa w zakresie rozwiązań wspierających rodzinę;
- jednorazowym świadczeniu z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu;
- odpowiednim świadczeniu opieki zdrowotnej dla dziecka oraz dostęp do usług koordynacyjno-opiekuńczo-rehabilitacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu;
- możliwości przeprowadzenia porodu w szpitalu III poziomu referencyjnego.

Zgodnie z art. 8 ust. 2 ustawy poradnictwo dla osób uprawnionych koordynowane jest przez asystenta rodziny. Koordynacja ta polega na:

- opracowywaniu przez asystenta rodziny wspólnie z osobami uprawnionymi katalogu możliwego do uzyskania wsparcia;
- występowaniu przez asystenta rodziny w imieniu tych osób, na ich żądanie, do podmiotów odpowiedzialnych za realizację określonego wsparcia, na podstawie pisemnego upoważnienia.

GOPS w Klembowie w ramach powyżej opisanej ustawy wypłacił jedno świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu w wysokości 4000,00 zł.

XII. Profilaktyka uzależnień

W związku z obowiązkiem realizacji przez gminę zadań z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i zwalczania narkomanii w gminie Klembów opracowane zostały i zrealizowane gminne programy, których zakres opisany został poniżej.

Plan wydatków na przeciwdziałanie alkoholizmowi i zwalczanie narkomanii w roku 2017 wynosił 96 876,91 zł, wydatkowano kwotę 92 769,61 zł. Wysokość środków uzyskanych z tytułu wnoszonych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w 2017 r. wyniosła 101 671,48 zł.

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Klembów

Zadanie 1 Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

W roku 2017 współpracowano z Ośrodkiem Profilaktyki i Terapii Uzależnień poprzez kierowanie osób nadużywających alkoholu do Ośrodka i monitorowanie przebiegu terapii. Skierowano i opłacono badania przez biegłych sądowych (psychiatry i psychologa) dla 12 osób.

Pracownicy socjalni GOPS w Klembowie będący zarazem członkami GKRPA ustawicznie w ciągu całego roku motywowali osoby uzależnione i nadużywające alkoholu oraz ich rodziny do podejmowania terapii w placówkach leczenia odwykowego, motywowali osoby pijące alkohol ryzykownie ale nieuzależnione, do zmiany szkodliwego wzorca picia. Diagnozowali środowiska zagrożone alkoholizmem, wspierali członków rodzin osób nadużywających alkoholu, udzielali stosownego wsparcia, informowali o możliwościach uzyskania pomocy terapeutycznej i prawnej szczególnie w rodzinach uwikłanych w przemoc domową spowodowaną picciem alkoholu. Udzielano wsparcia osobom będącym w trakcie leczenia odwykowego lub po jego zakończeniu (rozmowy, kierowanie do grup wsparcia, pomoc w odnalezieniu się na rynku pracy).

Zadanie 2 Udzielanie rodzinom w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

W roku 2017 opracowano i skierowano do Sądu rejonowego w Wołominie 12 wniosków w sprawie orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Wzywano na posiedzenia GKRPA osoby, co do których wpłynęło zgłoszenie o nadużywaniu alkoholu (14 osób). Przeprowadzono 16 rozmów pouczających o szkodliwości nadużywania alkoholu i motywacyjnych do podjęcia terapii. Zaopiniowano pozytywnie i wydano 33 postanowienia dotyczące wydania przez wójta gminy zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Klembowie prowadziła swoją działalność przez cały rok. Odbyło się 9 spotkań.

W roku 2017 prowadzone były w szkołach zajęcia odnoszące się do kampanii; „Zachowaj trzeźwy umysł”, „Dopalacze powiedz stop”, „Postaw na rodzinę” oraz „Stop pijanym kierowcom”. Dofinansowano wypoczynek letni dla 3 dzieci z rodzin najbardziej zagrożonych skutkami nadużywania alkoholu – kolonie z programem zawierającym zajęcia dotyczące profilaktyki alkoholowej i przeciwdziałania przemocy domowej.

Na piknikach i uroczystościach lokalnych, w szkołach (wśród dzieci i rodziców) upowszechniano materiały informacyjno-edukacyjne dotyczące profilaktyki uzależnień, przemocy w rodzinie, przemocy rówieśniczej. W Zespole Szkół w Klembowie dla dzieci przeprowadzono warsztaty z zakresu profilaktyki uzależnień z nauką udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.

Sfinansowane zostało szkolenie dla służb zajmujących się przemocą w rodzinie „Praktyczne aspekty prowadzenia interwencji i motywowanie do zmiany oraz sytuacje niestandardowe w procedurze Niebieskich Kart”.

Zadanie 3 Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży: edukacja publiczna społeczności lokalnej, działalność informacyjna

Zostały sfinansowane dla dzieci w szkołach widowiska artystyczne - spektakle teatralne o tematyce szeroko pojętej profilaktyki uzależnień i przemocy w rodzinie. Wspierano działania lokalne promujące zdrowy styl życia poprzez zakupienie nagród w postaci medali, pucharów, statuetek, koszulek z nadrukami dla osób biorących udział w turniejach sportowych z elementami profilaktyki.

W ramach organizacji czasu wolnego dla dzieci i młodzieży złożonych zostało przez organizacje lokalne kilka projektów, w których GKRPA sfinansowała częściowo koszty:

- Stowarzyszenie „Quercus” z Ostrówka – „Wolny od używek – mogę być kim zechcę” warsztaty artystyczne z elementami profilaktyki uzależnień;
- Fundacja „Przytul Misia” – „Letni wypoczynek w Biskupinie”, trzydziestogodzinny program profilaktyczny zrealizowany podczas kolonii letnich;
- Stowarzyszenie „Przyszłość Roszczepu” – „Ja i moje wakacje”, trzydziestogodzinny program profilaktyczny realizowany podczas wakacji w sali OSP w Roszczepie (zajęcia dla dzieci i rodziców).

Został sfinansowany trzygodzinny program „Profilaktyka antyalkoholowa” zrealizowany podczas wycieczki dzieci do Zakopanego - SP Ostrówek. Szkolne Koło „CARITAS” z ZS w Ostrówku - program profilaktyczny zrealizowany podczas kolonii w Muszynie, sześciogodzinne zajęcia „Edukacja antyalkoholowa – żyj trzeźwo, zdrowo i kolorowo”. Dla dzieci z Ostrówka i Klembowa sfinansowane zostały zajęcia profilaktyczne z zagrożeń komunikacyjnych związanych z nadużywaniem alkoholu „Miasteczko rowerowe”.

Zadanie 4 Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

Nie występowały sytuacje wymagające interwencji.

Zadanie 5 Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

W tym zakresie skupiono się na wspieraniu instytucji, szkół, stowarzyszeń, działaczy lokalnych poprzez finansowanie, dofinansowanie i współorganizację zagospodarowania czasu wolnego ogółu mieszkańców gminy Klembów.

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Klembów

Zadanie 1 Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od narkotyków

Prowadzone były działania skierowane do ogółu mieszkańców gminy.

Zadanie 2 Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej

Zapewniony był dostęp do bezpłatnych konsultacji psychologicznych 2 razy w miesiącu.

Zadanie 3 Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych

Szkoła Podstawowa w Woli Rasztowskiej - odbyło się spotkanie rodziców i opiekunów dzieci z terapeutą uzależnień tematyka którego była profilaktyka uzależnień od środków psychoaktywnych.

Szkoła Podstawowa w Starym Kraszewie – warsztaty dla uczniów klas 1-6 dopalacze i uzależnienie od Internetu.

Widowiska artystyczne o tematyce szkodliwości picia napojów energetyzujących, dopalaczy i innych środków psychoaktywnych realizowane w szkołach.

Podczas pikniku rodzinnego w Sitkach przeprowadzono zajęcia warsztatowe dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych traktujące o szkodliwości nadużywania środków odurzających, leków w nadmiernej ilości i dopalaczy, rozdawano ulotki. Piknik rodzinny w Michałowie działania j/w.

Zadanie 4 Wspomaganie instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych w działaniach służących rozwiązywaniu problemu narkomanii

Na festynach i uroczystościach lokalnych organizowanych między innymi przez GOK i stowarzyszenia rozdawane były ulotki dotyczące szkodliwości używania środków psychoaktywnych i dopalaczy w ramach ogólnopolskiej kampanii na rzecz przeciwdziałania narkomanii „Narkotyki – to mnie nie kręci” oraz prowadzone działania związane z rekomendowanym przez PARPA programem dla dzieci młodszych „Cukierki”.

XIII. Realizacja Programu Powiatowa Karta Rodziny TAKrodzina.pl

Powiatowa Karta Rodziny wydawana jest rodzinom wielodzietnym, w tym wielodzietnym rodzinom zastępczym zamieszkałym na terenie Gminy Klembów, wychowującym, co najmniej troje i więcej dzieci w wieku do 18 roku życia lub do ukończenia 25 roku życia, jeżeli dziecko uczy się lub studiuje.

W 2017 roku Powiatową Kartę Rodziny otrzymały 63 rodziny wielodzietne, 323 osoby w tych rodzinach.

Na 63 wszystkie rodziny składa się:

- 50 rodzin z 3 dzieci (3+) – wydano 248 Kart,
- 11 rodzin z 4 dzieci (4+) – wydano 61 Kart,
- 2 rodziny z 5 i więcej dzieci (5+) – wydano 14 Kart.

Od początku realizacji programu wydanych zostało 1282 karty „Takrodzina.pl” (do 31.12.2017 r.).

Wsparcie dla rodzin wielodzietnych w 2017 roku polegało na:

- zwracaniu członkom rodzin wielodzietnych, wychowujących, co najmniej czworo dzieci, części kosztów zakupu imiennego okresowego (tj. miesięcznego, 30-dniowego lub dłuższego) biletu autobusowego lub kolejowego na dojazd do pracy lub szkoły oferowanego w zakresie przewozu osób w zakresie publicznego transportu zbiorowego przez podmioty świadczące usługi na terenie Powiatu Wołomińskiego w ramach linii komunikacyjnych, których przynajmniej część przebiega przez teren Powiatu Wołomińskiego w wysokości do 50 % ceny zakupu biletu (dla posiadaczy karty 4+),
- zwracaniu opłaty za godziny poza podstawą programową w publicznych przedszkolach i klubach dziecięcych na terenie Gminy Klembów (dla posiadaczy karty 3+,4+,5+),
- zwracaniu 20% kosztów w opłatach za świadczenia w niepublicznych przedszkolach i klubach dziecięcych dla członków rodzin wielodzietnych zamieszkałych na terenie Gminy Klembów (dla posiadaczy karty 3+,4+,5+),
- zwracaniu 50% wartości opłaty za posiłki wydawane w formie obiadów dla dzieci z rodzin wielodzietnych uczęszczających do publicznych szkół podstawowych i gimnazjów z terenu Gminy Klembów, prowadzonych przez Gminę Klembów (dla posiadaczy karty 3+, 4+, 5+),
- zwracaniu 50% wartości opłaty za odpłatne zajęcia prowadzone w szkołach podstawowych i gimnazjach, dla których organem założycielskim jest Gmina Klembów; w Gminnym Ośrodku Kultury w Klembowie; w Pracowni Twórczej „FAJNIEJ LEPIEJ” w Ostrówku; w Fundacji "Przytul Misia" w Klembowie oraz w opłacie składki członkowskiej w klubach i organizacjach sportowych prowadzących zajęcia na terenie Gminy Klembów, przy założeniu, że zwrot kosztów w w/w opłatach nie może przekroczyć 50 zł miesięcznie dla jednego dziecka za wszystkie zajęcia (dla posiadaczy karty 3+, 4+, 5+).

Tabela 11. Realizacja programu TAKrodzina w latach 2015-2017

Rodzaj dofinansowania	2015			2016			2017		
	Kwota ogółem w zł	Dotacja Powiatu w zł	Budżet Gminy w zł	Kwota ogółem w zł	Dotacja Powiatu w zł	Budżet Gminy w zł	Kwota ogółem w zł	Dotacja Powiatu w zł	Budżet Gminy w zł
Zwrot za bilety	6 220,58	2 488,24	3 732,34	6 455,16	2 582,07	3 873,09	6 353,66	2 541,46	3 812,20
Zwrot na godziny w publicznych przedszkolach	7 469,00	2 987,60	4 481,40	7 054,20	2 821,68	4 232,52	9 888,30	3 598,12	6 290,18
Zwrot za świadczenia w niepublicznych przedszkolach	10 587,60	4 235,04	6 352,56	11 819,80	4 718,93	7 100,87	11 824,40	4 609,92	7 214,48
Zwrot za obiady	12 506,70	3 197,24	9 309,46	23 029,30	9 211,72	13 817,58	25 946,25	9 807,30	16 138,95
Zwrot za odpłatne zajęcia	7 669,00	2 791,88	4 877,12	16 664,00	6 665,60	9 998,40	21 748,50	8 043,20	13 705,30
Razem	44 452,88	15 700,00	28 752,88	65 023,06	26 009,22	39 013,84	75 761,11	28 600,00	47 161,11

XIV. Realizacja Programu Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny

Jednym z działań wspierających rodziny wielodzietne z terenu Gminy Klembów jest realizacja ustawy z dnia 5 grudnia 2014 roku o Karcie Dużej Rodziny. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Jej posiadacze mają możliwość tańszego korzystania z oferty instytucji kultury, ośrodków rekreacyjnych czy księgarni na terenie całego kraju. Posiadanie Karty ułatwia dużym rodzinom dostęp do rekreacji oraz obniża koszty codziennego życia. W praktyce Karta Dużej Rodziny zapewnia zniżki przy zakupie jedzenia, kosmetyków, odzieży, obuwia, książek, zabawek oraz paliwa. Obniża także koszty rachunków za usług telekomunikacyjne czy bankowe. Pozwala na tańsze przejazdy pociągami i komunikacją publiczną w wybranych miejscowościach.

W 2017 roku wydanych zostało 105 Kart dla 18 rodzin wielodzietnych zamieszkałych na terenie Gminy Klembów, w tym:

- 67 Kart dla dzieci,
- 38 Kart dla rodziców.

Ogółem od początku programu wydano 902 karty „Karta Dużej Rodziny” (do 31.12.2017 r.).

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice otrzymują karty bezterminowo, dzieci - do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Osoby niepełnosprawne otrzymują kartę na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności.

Realizacja programu jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej finansowanej z budżetu państwa.

Gmina Klembów otrzymała dotację z budżetu państwa w wysokości 274,70 zł na realizację zadania w 2017 roku, wykorzystano dotację w całości.

XV. Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie (czyli bezpłatnie, tak jak osoby ubezpieczone) mają prawo osoby inne niż ubezpieczone posiadające obywatelstwo polskie i miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które spełniają kryterium dochodowe, określone w przepisach o pomocy społecznej.

Wydanie decyzji o ustaleniu prawa do świadczeń opieki zdrowotnej realizowanych ze środków publicznych następuje na wniosek zainteresowanego, a w przypadku stanu nagłego na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej, złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia.

Wydanie decyzji poprzedzone jest przeprowadzeniem postępowania administracyjnego w tym rodzinnego wywiadu środowiskowego. Celem tej procedury jest m.in. ustalenie czy osoba zainteresowana spełnia kryterium dochodowe zgodnie z ustawą o pomocy społecznej oraz ustalenie czy nie występują dysproporcje między udokumentowaną wysokością dochodu a sytuacją majątkową tej osoby.

W 2017 roku przeprowadzono 24 postępowania administracyjne i wydano 21 decyzji.

XVI. Działalność Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Klembowie

Przemoc w rodzinie jak i różnego rodzaju uzależnienia należą obecnie do najpoważniejszych problemów społecznych. Biorąc pod uwagę ich degradujący wpływ na życie człowieka i rodziny, poczucie bezpieczeństwa społecznego, problemy te nabierają szczególnego znaczenia. Działania nakierowane na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie realizowane są w ramach procedury Niebieskie Karty.

Przemocą w rodzinach na terenie gminy Klembów zajmuje się Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W pracach Zespołu biorą udział przedstawiciele GOPS Klembów, Komisariatu Policji w Tuszczu, Sądu Rejonowego w Wołominie, placówek oświatowych z terenu gminy, Przychodni Zdrowia SALUS w Ostrówku oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Siedziba Zespołu Interdyscyplinarnego znajduje się w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Klembowie, który zapewnia jego obsługę techniczno - organizacyjną.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań różnych podmiotów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności przez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- 3) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- 4) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku,
- 5) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny tworzą grupy robocze.

Do zadań grup roboczych należy w szczególności :

- 1) opracowywanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie,
- 2) monitorowanie sytuacji rodzin w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy.

Wszczęcie procedury Niebieskie Karty następuje poprzez wypełnienie formularza Niebieska Karta A przez przedstawiciela jednego z następujących podmiotów: jednostki organizacji pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty lub ochrony zdrowia w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą.

Wypełniony formularz przekazuje się w ciągu 7 dni do przewodniczącego ZI, który niezwłocznie podejmuje decyzje o utworzeniu grupy roboczej. Powołana grupa robocza dokonuje analizy sytuacji rodziny wypełniając formularz Niebieskiej Karty – C z osobą wobec której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta

przemocą oraz formularz Niebieskiej Karty – D z osobą wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie. Grupy robocze tworzone są w zależności od potrzeb i problemów jakie istnieją w danej rodzinie. Wspólna wymiana doświadczeń, spostrzeżeń pozwala zaplanować działania, które usprawniają pracę.

W 2017 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wpłynęło 15 Niebieskich Kart dotyczących przemocy w rodzinie. W 5 przypadkach formularze Niebieskiej Karty sporządzone były przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Klembowie, a w 10 przez policję. W 2017 r. kontynuowano 11 procedur „Niebieskie Karty” z lat poprzednich.

Odbyło się 5 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 39 spotkań grup roboczych. Na posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego omawiane były sprawy organizacyjne pracy zespołu i grup roboczych. Dokonywano oceny sytuacji rodzin w wyniku prowadzonego monitoringu i podejmowanych działań ewentualnie podejmowano decyzję o zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”.

W rodzinach dotkniętych przemocą przez pracowników socjalnych i dzielnicowego KP był prowadzony monitoring.

W 2017 r. w 21 przypadkach podjęto decyzję o zamknięciu procedury „Niebieskie karty” - dla 12 rodzin z powodu zakończenia przemocy w rodzinie oraz zrealizowania indywidualnego planu pomocy, dla 9 rodzin z powodu braku zasadności podejmowanych działań.

Tabela 12. Liczba realizowanych procedur Niebieskie Karty w latach 2015-2017

	2015	2016	2017
Liczba wszystkich procedur w tym	22	25	26
Liczba wszczętych procedur	11	14	15
Liczba procedur kontynuowanych	11	11	11
Liczba zakończonych procedur	6	14	21
Liczba spotkań grup roboczych	36	35	39

XVII. Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Klembowie w 2017 roku kontynuował realizację Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym w Podprogramie 2016 i 2017.

Celem powyższego programu jest dotarcie z pomocą żywnościową do grup osób najbardziej potrzebujących. Osoby ubiegające się o paczki żywnościowe muszą spełniać kryterium 200% dochodu uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej, tzn.:

- 1.268,00 zł dla osoby samotnie gospodarującej,
- 1.028,00 zł dla osoby w rodzinie.

W 2017 roku pomocą w postaci paczek żywnościowych objętych zostało 159 rodzin w tym 426 osób. Ogółem przekazano 21.526,87 kg żywności – 2851 paczek.

Tabela 13. Realizacja POPŻ w latach 2015-2017

	2015	2016	2017
Liczba rodzin	159	200	159
Liczba osób	558	574	426
Ilość wydanej żywności w kg	36.482,00	29.627,26	21.526,87
Ilość paczek	3770	3000	2851

Paczki żywnościowe dystrybuowane były cyklicznie (raz w miesiącu) wg następującego asortymentu: makaron świderki, muszelki; ryż biały; mleko UHT; groszek z marchewką; koncentrat pomidorowy, powidła śliwkowe; płatki kukurydziane; gulasz wieprzowy; cukier biały; olej rzepakowy; szynka drobiowa; klopsiki w sosie; herbatniki; filet z makreli; szynka wieprzowa; dżem truskawkowy; kasza jęczmienna; ser podpuszczkowy (żółty); ser topiony; mielonka wieprzowa; sok jabłkowy; makaron jajeczny; buraczki wiórki; kasza gryczana.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Klembowie w 2017 roku oprócz wsparcia żywnościowego realizował działania w ramach środków towarzyszących nie objętych dofinansowaniem z Programu w zakresie zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych osób korzystających z pomocy żywnościowej, w tym pomoc w utrzymaniu higieny osobistej, pracy socjalnej, wsparcia psychologicznego wśród osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Osoby korzystające ze wsparcia Programu w naszym ośrodku wzięły również udział w ciekawych warsztatach edukacyjnych dot. wzmocnienia samodzielności i kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego.

Były to następujące warsztaty:

- 1) edukacja ekonomiczna (Czy kredyty są dla ludzi?; Planowanie budżetu domowego),
- 2) edukacja żywieniowa (Czytanie etykiet produktów spożywczych i reklam; Interakcje leków z żywnością; Wpływ żywności na nastrój i wygląd).

Dystrybucja jabłek

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Klembowie posiada Świadczenie Rejestracji w Agencji Rynku Rolnego, które uprawnia do pozyskiwania owoców i warzyw wycofanych z rynku w związku z nałożonym embargiem. W 2017 roku GOPS w styczniu otrzymał jabłka w ilości 2990 kg. Dostawcą był Bank Żywności SOS w Warszawie.

Jabłka były rozdawane w pierwszej kolejności świadczeniobiorcom pomocy społecznej, rodzinom otrzymującym świadczenia rodzinne oraz innym mieszkańcom gminy Klembów, którzy zgłosili się po odbiór. Każdy, kto otrzymał jabłka składał podpis na liście. Jabłka były rozdawane w siedzibie OSP w Klembowie. Jabłka otrzymało 131 rodzin.

XVIII. Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017-2019

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2017-2019 wyznacza zadania do realizacji, które przyczyniają się do zmniejszenia skali problemów społecznych w gminie Klembów w obszarze wspierania rodziny. Program jest dokumentem wpisującym się w Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Klembów na lata 2014-2020, w której określony został cel strategiczny nr 2 - Wspieranie rodzin w kryzysie, dotkniętych ubóstwem i uzależnieniami, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży.

Cel główny programu: Zbudowanie zintegrowanego systemu pomocy w zakresie wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych na terenie gminy Klembów do 2019 r.

Realizacja celów szczegółowych

Cele szczegółowy 1 Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny

Zadania:

- 1) Zapewnienie pomocy materialnej rodzinom wymagającym wsparcia
Wsparciem z zakresu pomocy społecznej zostało objętych 200 rodzin w tym 518 osób (169 dzieci).
- 2) Dożywianie dzieci
Wsparciem w formie opłaty za jeden posiłek dziennie objętych zostało 122 dzieci z ternu gminy Klembów.
- 3) Zapewnienie pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie, w tym bezpiecznego schronienia w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy
Na terenie gminy Klembów nie było konieczności umieszczenia osób w specjalistycznych ośrodkach wsparcia. Rodziny, w których występuje podejrzenie przemocy objęte są pracą socjalną.
- 4) Pomoc w zaopatrzeniu osób niepełnosprawnych w niezbędny sprzęt ortopedyczny i środki pomocnicze

Pracownicy socjalni w ramach wykonywanych obowiązków służbowych pomagają osobom w uzyskaniu dofinansowania do sprzętu ortopedycznego i rehabilitacyjnego. Pomagają w zebraniu dokumentacji niezbędnej do ubiegania się o orzeczenie o niepełnosprawności.

Cele szczegółowy 2 Zapobieganie sytuacjom kryzysowym w rodzinie oraz minimalizowanie ich skutków

Zadania:

- 1) Systematyczna praca socjalna z rodzinami znajdującymi się w sytuacji kryzysowej (uzależnienia, przemoc).
Pracownicy socjalni na co dzień współpracują z rodzinami, w których występuje problem uzależnienia i przemocy, udzielane jest poradnictwo i praca socjalna. W roku 2017 w 22 rodzinach, korzystających z pomocy społecznej występował problem alkoholizmu, a także w 22 rodzinach prowadzona była procedura Niebieskie Karty.
- 2) Organizacja grup wsparcia dla rodziców przy zastosowaniu zasady pomocniczości (problemy wychowawcze, przemoc, uzależnienia) – zadanie nie było realizowane w 2017 roku.
- 3) Zapewnienie specjalistycznego wsparcia psychologicznego, terapeutycznego i prawnego rodzinom i dzieciom.
Rodziny, w których występuje problem uzależnień oraz przemocy mają zapewnione wsparcie psychologiczne. Psycholog pełnił dyżury 2 razy w miesiącu po 4 godziny.
- 4) Wspieranie i promocja inicjatyw lokalnych w zakresie integracji rodziny
W roku 2017 wspierane były sołeckie inicjatywy realizacji rodzinnych pikników połączone z profilaktyką uzależnień.
- 5) Promocja i finansowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodziców, dzieci i młodzieży.
W roku 2017 prowadzone były w szkołach zajęcia odnoszące się do kampanii: „Zachowaj trzeźwy umysł”, „Dopalacze powiedz stop”, „Postaw na rodzinę” oraz „Stop pijanym kierowcom”. Na piknikach i uroczystościach lokalnych, w szkołach (wśród dzieci i rodziców) upowszechniano materiały informacyjno-edukacyjne dotyczące profilaktyki uzależnień, przemocy w rodzinie, przemocy rówieśniczej. W Zespole Szkół w Klembowie dla dzieci przeprowadzono warsztaty z zakresu profilaktyki uzależnień z nauką udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Zostały sfinansowane dla dzieci w szkołach widowiska artystyczne - spektakle teatralne o tematyce szeroko pojętej profilaktyki uzależnień i przemocy w rodzinie.
- 6) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień.
j/w
- 7) Współpraca instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskie Karty.
W ramach grup roboczych prowadzona jest ścisła współpraca pomiędzy pracownikami socjalnymi, policją, kuratorami oraz pedagogami.

Cele szczegółowy 3 Pogłębienie świadomości rodziców w zakresie opieki nad dzieckiem

Zadania:

- 1) Praca socjalna z rodzinami z problemem opiekuńczo-wychowawczym polegająca m.in. na diagnozie deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym i rówieśniczym - zadanie nie było realizowane.
- 2) Podnoszenie kompetencji rodziców w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez organizowanie programów i projektów socjalnych
Został realizowany projekt socjalny „Świadomy rodzic”, w którym brało udział 15 rodziców i 20 dzieci.
- 3) Organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych mających na celu rozwijanie pasji, zainteresowań i talentów dzieci i młodzieży – realizacja przez GOK Klembów zajęć świetlicowych i plastycznych organizacja w poszczególnych szkołach zajęć pozalekcyjnych.
- 4) Wdrażanie ogólnopolskich kampanii dotyczących profilaktyki uzależnień np. „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Narkotykom mówię NIE”, „Stop Pijanym Kierowcom”, „Reaguj na Przemoc”
W roku 2017 prowadzone były w szkołach zajęcia odnoszące się do kampanii: „Zachowaj trzeźwy umysł”, „Dopalacze powiedz stop”, „Postaw na rodzinę” oraz „Stop pijanym kierowcom”

- 5) Pomoc asystenta rodziny w realizacji działań z zakresu ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” – zadanie nie było realizowane.
- 6) Pomoc specjalistyczna dla rodzin mających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji rodzicielskich. Pomoc świadczona była przez asystenta rodziny, 12 rodzin było objętych tą formą pomocy.

Cele szczegółowy 4 Tworzenie warunków do wykonywania zadań gminy w obszarze wspierania rodziny

Zadania:

- 1) Zabezpieczanie środków finansowych na utrzymanie dzieci z terenu gminy Klembów umieszczonych w pieczy zastępczej.
W 2017 roku za 4 dzieci z terenu gminy Klembów przebywających w pieczy zastępczej gmina ponosiła częściowe koszty utrzymania. Każdego roku w budżecie GOPS zabezpieczane są środki finansowe na wydatki związane z pieczą zastępczą.
- 2) Zabezpieczenie środków finansowych na działania związane z profilaktyką uzależnień
Środki na działania profilaktyczne zostały zabezpieczone w budżecie GOPS Klembów. Zostały opracowane programy z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i zapobiegania narkomanii.
- 3) Umożliwienie podnoszenia kwalifikacji pracowników socjalnych, asystentów rodziny i innych osób zawodowo związanych z pracą z rodziną.
Pracownicy socjalni oraz asystent rodziny podnosili swoje kompetencje na szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy, alkoholizmowi i na temat metod pracy socjalnej.
- 4) Podejmowanie innych zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych mieszkańców gminy, np. projektów socjalnych, lokalnych programów.
Realizacja projektu socjalnego „Świadomy rodzic”.

XIX. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2020

Cele programu realizowane są poprzez następujące zadania:

1. Systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie
Działanie: Zbieranie i analiza danych dotyczących występowania aktów przemocy w rodzinie
Dane zbierane są przez Zespół Interdyscyplinarny, GOPS oraz Policję. Na podstawie danych podejmowane są działania profilaktyczne. Dane za każdy rok omawiane są na posiedzeniach Zespołów Interdyscyplinarnych i ujmowane w corocznych sprawozdaniach.
2. Podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie
Działanie: Edukacja społeczeństwa w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie
Na stronie internetowej GOPS zamieszczone zostały informacje na temat zagadnienia przemocy w rodzinie oraz uprawnień osób doznających przemocy, jak i najważniejsze numery telefonów kontaktowych. Dystrybuowane były materiały edukacyjno-informacyjne.
3. Udzielanie profesjonalnej pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie
Działanie 1 Zapewnienie schronienia i pomocy materialnej osobom dotkniętym przemocą w rodzinie
W rodzinach, w których występowało zagrożenie przemocą w rodzinie nie było konieczności zapewnienia schronienia dla osób dotkniętych przemocą. Udzielane było wsparcie w formie pracy socjalnej oraz w przypadku trudnej sytuacji finansowej udzielane były świadczenia pieniężne.
Działanie 2 Zapewnienie wsparcia instytucjonalnego osobom dotkniętym przemocą w rodzinie
W rodzinach, w których wszczęte były procedury Niebieskie Karty (22 rodziny) prowadzona była praca socjalna. Osoby miały zapewnione poradnictwo psychologiczne. Na spotkaniach z grupami roboczymi osoby podejrzane o doznawanie przemocy w rodzinie były informowane o przysługujących im prawach.
4. Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przeciwdziałania przemocy w rodzinie
Działanie: Podnoszenie kwalifikacji grup zawodowych zaangażowanych w problematykę przeciwdziałania przemocy w rodzinie
W roku 2017 zostało przeprowadzone warsztaty o tematyce „Praktyczne aspekty prowadzenia interwencji i motywowania do zmiany – sytuacje niestandardowe w procedurze Niebieskich Kart” dla członków zespołu interdyscyplinarnego, pedagogów i innych osób zainteresowanych przeciwdziałaniem

alkoholizmowi i przemocy (warsztaty otwarte). Pracownicy socjalni (3 osoby) podnosili swoje kompetencje zawodowe oraz aktualizowali posiadaną wiedzę uczestnicząc w dwóch szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Odbyło się jedno spotkanie w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Zielonce przedstawiciele instytucji zajmujących się przemocą w rodzinie w celu wymiany doświadczeń i dalszej współpracy.

5. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie

Działanie 1 Ograniczanie zjawiska przemocy w rodzinie

Interwencja w środowiskach zagrożonych przemocą, pracownicy socjalni - 5 wszczętych procedur Niebieskie Karty, Policja - 10 wszczętych procedur Niebieskie Karty. Rodziny, w których nastąpiło podejrzenie przemocy monitorowane były przez pracowników socjalnych oraz dzielnicowego.

Działanie 2 Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie

Osoby podejrzane o stosowanie przemocy w rodzinie byli na spotkaniach grup roboczych motywowani do udziału w programach edukacyjno-korekcyjnych w POIK w Zielonce. Osoby nadużywające alkoholu kierowane były do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Klembowie.

XX. Realizacja w roku 2017 Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Klembów na lata 2014-2020

Cel strategiczny 1. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego

Cele operacyjne:

1. Diagnozowanie potrzeb i problemów społeczności lokalnej.
2. Propagowanie i rozwijanie wśród społeczności lokalnej idei obywatelskiej odpowiedzialności i uczestniczenia w zaspokajaniu ludzkich potrzeb.
3. Stwarzanie korzystnych warunków dla rozwoju organizacji pozarządowych na terenie gminy.
4. Współpraca z partnerami zewnętrznymi zmierzająca do rozbudowy struktur pozarządowych.

Zakres realizacji kierunków działań dla celów operacyjnych 1-4.

1. Pracownicy socjalni GOPS Klembów systematycznie analizują dane dotyczące problematyki społecznej na obszarze gminy Klembów. Dane są ujmowane w okresowych oraz rocznych sprawozdaniach. W odpowiedzi na zdiagnozowane problemy podejmowane są działania interwencyjne oraz działania aktywizacyjne. W roku 2017 prowadzony był we współpracy z PUP w Wołominie Filia w Tłuszczu Program Aktywizacja i Integracja (10 osób), realizowane były projekty socjalne „Świadomy rodzic” oraz „Aktywny senior II”. Asystent rodziny współpracował z 12 rodzinami, w których występowały szczególne problemy opiekuńczo-wychowawcze.
2. W GOPS Klembów zatrudnionych jest 4 pracowników socjalnych, którzy realizują swoje zdania w poszczególnych rejonach gminy Klembów. Pracownicy socjalni uczestniczyli w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, uzależnieniom, szkoleniu z zakresu prowadzenia postępowań administracyjnych.
3. Zainicjowane zostały w 2017 roku działania w celu poprawy bazy lokalowej GOPS Klembów, efektem tych działań było wynajęcie od lutego 2018 r. lokalu, w którym m.in. jest Klub Integracji Społecznej. W lokalu tym prowadzone są spotkania grup roboczych i zespołu interdyscyplinarnego, posiedzenia GKRPA oraz inne dodatkowe działania realizowane przez Ośrodek.
4. Na stronie internetowej www.gops.klembow.pl zamieszczone są informacje o zasadach korzystania z pomocy społecznej, zakresie pomocy, godzinach pracy itp. Podany jest kontakt telefoniczny do poszczególnych pracowników. W lokalnej gazecie zamieszczane były bieżące informacje o działalności GOPS. Na portalu społecznościowym gminy Klembów również zamieszczane były najważniejsze informacje o działaniach podejmowanych przez gminę.
5. Gmina podejmuje od kilku lat działania wspierające rozwój organizacji społecznych, ogłaszane są konkursy (również w roku 2017) dla organizacji w celu wspierania ich działań integracyjnych i aktywizacyjnych. Projekty realizowane przez lokalne organizacje mają między innymi za zadanie rozwój idei samopomocy i wzajemnego wsparcia mieszkańców.

6. Analiza ofert organizacji pozarządowych funkcjonujących na terenie powiatu i województwa oraz podejmowanie działań mających na celu powołanie na terenie gminy nowych organizacji należących do sektora pozarządowego - kierunek nie był realizowany.
7. Tworzenie ram dla miejscowego prawa określającego współpracę i przepływ informacji pomiędzy instytucjami samorządowymi a pozarządowymi - kierunek nie był realizowany.
8. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi o działalności ponadlokalnej i ogólnopolskiej poprzez zaprezentowanie im walorów i możliwości samorealizacji na terenie gminy - kierunek nie był realizowany.
9. Na stronie internetowej www.klembow.pl mieszkańcy mają dostęp o informacji o działających na terenie gminy organizacjach pozarządowych. W Urzędzie Gminy jest wyznaczony pracownik, w którego zakresie obowiązków jest współpraca z organizacjami pozarządowymi.

Cel strategiczny 2. Wspieranie rodzin w kryzysie, dotkniętych ubóstwem i uzależnieniami, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży.

Cele operacyjne:

1. Pomoc w likwidacji przyczyn dysfunkcji oraz wspieranie i usprawnianie systemu wsparcia rodziny, dzieci i młodzieży.
2. Pomoc rodzinom i osobom dotkniętych i zagrożonym problemami ubóstwa, bezrobocia i bezdomności.
3. Rozwijanie systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Realizacja kierunków działań dla celów operacyjnych 1-3:

1. W 2017 roku był realizowany Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2017-2019 przyjęty Uchwałą Rady Gminy Klembów Nr XXVIII.343.2017 z dnia 21.09.2017 r.
2. Prowadzona była systematyczna praca socjalna, ogółem tą formą wsparcia zostało objętych 200 rodzin w tym 518 osób w rodzinach. Zostały wsparte 33 rodziny (123 osoby), w których występował problemem opiekuńczo-wychowawczy. Wsparciem asystenta objętych zostało 12 rodzin.
3. Udzielone zostało wsparcie materialne z zakresu pomocy społecznej dla 23 rodzin samotnie wychowujących dzieci. Ogółem z pomocy materialnej skorzystało 190 rodzin (477 osób) pozostających w trudnej sytuacji ekonomicznej. Świadczeniami rodzinnymi zostało objętych 31 samotnych rodziców.
4. W roku 2017 rodziny korzystające z pomocy społecznej miały zapewniony dostęp do bezpłatnego poradnictwa prawnego oraz poradnictwa psychologicznego.
5. Zostały podjęte działania w celu utworzenia świetlic wiejskich w miejscowościach Roszczep i Krzywica.
6. Pomocą w formie dożywiania (opłaty za posiłki w szkole lub przedszkolu) objętych zostało 122 dzieci z rodzin zagrożonych ubóstwem, wykluczeniem społecznym i marginalizacją.
7. Wspieranie działań mających na celu utworzenie na terenie gminy mieszkań socjalnych przeznaczonych w szczególności dla rodzin w kryzysie, samotnych matek i osób pozbawionych dachu nad głową – kierunek nie był realizowany.
8. Prowadzona była systematyczna współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie w zakresie pieczy zastępczej – za 4 dzieci gmina ponosiła częściowe koszty za opiekę i wychowania zgodnie z art.191 ust.9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
9. Prowadzona była systematyczna współpraca pracowników socjalnych z kuratorami zawodowymi i społecznymi Sądu Rejonowego w Wołominie, kierowane były wnioski o wgląd w sytuację dzieci. Kuratorzy SR w Wołominie uczestniczą w grupach roboczych do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
10. Współuczestnictwo w kampaniach medialnych i informacyjnych organizowanych przez inne podmioty pomocy społecznej (PCPR, ROPS, inne) – kierunek nie był realizowany.
11. Pracownicy socjalni oraz asystent rodziny GOPS systematycznie współdziałają z nauczycielami-wychowawcami z placówek oświatowych w celu wymiany niezbędnych informacji, aby przeciwdziałać zauważanym sytuacjom problemowym. Nauczyciele uczestniczyli w posiedzeniach grup roboczych do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

12. Dzieci z terenu gminy miały dostęp do zajęć muzycznych i plastycznych w Gminnym Ośrodku Kultury w Klembowie oraz zapewniony dostęp do zajęcia na obiektach sportowych.
13. Pracownicy socjalni na bieżąco diagnozowali środowiska zagrożone wykluczeniem społecznym w celu zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców gminy. Łącznie wsparciem GOPS zostało objętych 190 rodzin, 477 osób – pomoc pieniężna i niepieniężna. W ramach zagrożenia przemocą w rodzinie pracą socjalną zostało objętych 22 rodziny.
14. Konstruowanie, wdrażanie i realizacja społecznych projektów EFS - kierunek nie był realizowany.
15. GOPS objął wsparciem z zakresu pomocy społecznej 190 rodzin, 477 osoby. W latach 2015-2017 widoczny jest spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej. Wzrosła natomiast liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych oraz liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego. System wspierania rodziny w formie świadczeń rodzinnych, a także w formie świadczenia wychowawczego przyczynił się do spadku rodzin korzystających ze wsparcia materialnego z pomocy społecznej.
16. W roku 2017 wsparciem w formie pracy socjalnej objętych było 200 rodzin, 518 osób w rodzinach. Z powodu bezrobocia wsparciem objętych było 76 rodzin. Prowadzona była aktywizacja zawodowa przez pracowników socjalnych, współdziałano z Powiatowym Urzędem Pracy w Wołominie Filia w Tłuszczu. 10 osób bezrobotnych korzystających z pomocy społecznej brało udział w Programie Aktywizacja i Integracja (współpraca z PUP).
17. Pracownicy socjalni odbyli szkolenia w zakresie wdrażania nowych instrumentów w pracy socjalnej m.in. kontraktu socjalnego, projektów socjalnych.
18. Dzieci z terenu gminy Klembów miały zapewniony posiłek (122 dzieci w szkole lub przedszkolu), natomiast osoby dorosłe (ubogie i wymagające danego wsparcia) miały zapewnioną pomoc w formie zasiłków celowych na zakup żywności oraz wsparcie w formie produktów żywnościowych w ramach POPŻ 2014-2020.
19. Wsparcie w formie dożywiania w szkole otrzymało 122 dzieci (zakup jednego gorącego posiłku). Kontynuowana była realizacja programu TAKrodzina.pl zapewniająca system zniżek rodzinom wielodzietnym z terenu gminy Klembów.
20. Wspieranie programów propagujących i promujących wśród środowisk zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego postawy aktywne, pomoc sąsiedzka, inicjowanie powstania grup samopomocy - kierunek nie był realizowany.
21. Prowadzenie akcji charytatywnych w środowisku lokalnym na rzecz osób i rodzin dotkniętych i zagrożonych problemem ubóstwa - kierunek nie był realizowany.
22. Podjęcie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze i na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, m.in. w zakresie utworzenia na terenie gminy Centrum Integracji Społecznej - kierunek nie był realizowany.
23. Prowadzona była współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Wołominie w zakresie monitorowania zjawiska bezrobocia na terenie gminy poprzez realizację prac społecznie użytecznych dla 12 osób. Współpraca pracowników socjalnych z PUP w Tłuszczu w celu aktywizacji zawodowej klientów GOPS.
24. Współdziałal w programach realizowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego przez instytucje pomocy i integracji społecznej - kierunek nie był realizowany.
25. Realizacja we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy Programu Aktywizacja i Integracja dla 10 osób długotrwale bezrobotnych.
26. Wsparcie osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością poprzez: tworzenie mieszkań socjalnych i chronionych - kierunek nie był realizowany.
27. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych kierowała osoby na badania biegłych psychologa i psychiatry pod kątem uzależnienia od alkoholu, prowadzone były również rozmowy motywujące z osobami nadużywającymi alkoholu. Prowadzona była również praca socjalna w rodzinach z problemem alkoholowym (22 rodziny, 66 osób).
28. Ograniczanie i zmiana struktury spożycia napojów alkoholowych - kierunek nie był realizowany.
29. Realizowany był Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
30. Przeprowadzono w szkołach działania edukacyjne: Szkoła Podstawowa w Woli Rasztowskiej - odbyło się spotkanie rodziców i opiekunów dzieci z terapeutą uzależnień tematyka którego była

profilaktyka uzależnień od środków psychoaktywnych. Szkoła Podstawowa w Starym Kraszewie – warsztaty dla uczniów klas 1-6 dopalacze i uzależnienie od Internetu. Widowiska artystyczne o tematyce szkodliwości picia napojów energetyzujących, dopalaczy i innych środków psychoaktywnych realizowane w szkołach.

31. Podczas pikniku rodzinnego w Sitkach przeprowadzono zajęcia warsztatowe dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych traktujące o szkodliwości nadużywania środków odurzających, lekarstw w nadmiernej ilości i dopalaczy, rozdawano ulotki. Budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób nadużywających alkoholu - kierunek nie był realizowany.
32. Kontynuacja wsparcia psychologicznego dla osób uzależnionych oraz współuzależnionych, kierowanie osób nadużywających alkoholu na badania przez biegłych sądowych psychologa i psychiatrę.
33. W ramach organizacji czasu wolnego dla dzieci i młodzieży złożonych zostało przez organizacje lokalne kilka projektów, w których GKRPA sfinansowała częściowo koszty: Stowarzyszenie „Quercus” z Ostrówka – „Wolny od używek – mogę być kim zechcę” warsztaty artystyczne z elementami profilaktyki uzależnień; Fundacja „Przytul Misia” – „Letni wypoczynek w Biskupinie”, trzydziestogodzinny program profilaktyczny zrealizowany podczas kolonii letnich; Stowarzyszenie „Przyszłość Roszczepu” – „Ja i moje wakacje”, trzydziestogodzinny program profilaktyczny realizowany podczas wakacji w sali OSP w Roszczepie (zajęcia dla dzieci i rodziców). Dla dzieci z Ostrówka i Klembowa sfinansowane zostały zajęcia profilaktyczne z zagrożeń komunikacyjnych związanych z nadużywaniem alkoholu „Miasteczko rowerowe”.
34. Realizacja corocznie opracowywanych dla Gminy Klembów Gminnych Programów Przeciwdziałania Narkomanii – realizacja programu.
35. Kontynuowana była działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz kontynuowano realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015 – 2020 przyjętego Uchwałą Rady Gminy Klembów Nr VII.52.2015 z dnia 30 kwietnia 2015 roku.

Cel strategiczny 3. Poprawa jakości życia osób starszych i niepełnosprawnych

Cele operacyjne:

1. Wsparcie seniorów.
2. Aktywizacja osób niepełnosprawnych.

Kierunki działań do celów operacyjnych 1-2.:

1. Prowadzona była systematyczna praca socjalna w środowiskach osób starszych i niepełnosprawnych, świadczone były usługi opiekuńcze. Realizowana była pomoc w zaspokajaniu potrzeb w sprzęt rehabilitacyjny lub ortopedyczny, współpraca w tym zakresie z PCPR w Wołominie.
2. W 2017 roku wsparciem GOPS objętych było 74 osoby w wieku 60+. Świadczone były dla 12 osób usługi opiekuńcze.
3. Zrealizowany został projekt socjalny „Aktywny senior II”, w którym uczestniczyło 22 seniorów. Przez cały rok działał klub seniora w GOK Klembów.
4. Realizowana była pomoc w zaspokajaniu potrzeb w sprzęt rehabilitacyjny lub ortopedyczny, współpraca w tym zakresie z PCPR w Wołominie.
5. Prowadzona była współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.
6. Inicjowanie wolontariatu wśród społeczności lokalnej (ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży) na rzecz opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi - kierunek nie był realizowany.
7. Osoby zaburzone i chore psychicznie korzystały ze wsparcia materialnego w GOPS, udzielane było poradnictwo socjalne, prowadzone były konsultacje z rodzinami w celu ustalenia zakresu i formy pomocy (dokumentacja GOPS). Realizowane były wypłaty świadczeń rodzinnych dla dzieci i osób dorosłych posiadających orzeczenia o niepełnosprawności.

XXI. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej

Mając na względzie analizę zasobów pomocy społecznej dla Gminy Klembów przy planowaniu wsparcia na kolejny rok należało zwrócić uwagę na następujące kwestie:

- Zabezpieczenie środków finansowych na wypłatę świadczeń pieniężnych (zasiłki celowe, specjalne zasiłki celowe, zasiłki okresowe),

Realizacja ustawowych świadczeń finansowych jest zadaniem obowiązkowym gminy w związku z czym osoby znajdujące się w trudnej sytuacji, które wymagają wsparcia muszą mieć zapewnioną pomoc. Widoczna jest tendencja spadkowa osób korzystających ze wsparcia finansowego, co związane jest zapewne z rozbudowaniem systemu wsparcia rodzinnego (świadczenia rodzinne i wychowawcze). Pozostają jednak osoby i rodziny, które będą wymagały wsparcia materialnego.

- Zabezpieczenie środków na realizację projektów socjalnych oraz działalność Klubu Integracji Społecznej. Działania aktywizacyjne i integracyjne wynikają z potrzeb społeczności lokalnej i są odpowiedzią na zdiagnozowane problemy. W ramach projektów socjalnych podejmowane będą działania odpowiadające na potrzeby grup społecznych (seniorzy, rodziny w kryzysie itp.). Brak dostępu do specjalistycznego wsparcia z zakresu doradztwa społecznego i zawodowego oraz nasilające się problemy wewnątrzrodzinne i opiekuńczo-wychowawcze powoduje zapotrzebowanie na te formy działania.

Zadania, jakie chcemy podejmować w ramach KIS mają na celu kompleksowe wsparcie osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, jak i osób borykających się z okresowymi trudnościami życiowymi. Usługi świadczone w KIS będą prowadziły do aktywizacji społeczno-zawodowej, jak również do uświadomienia osobom potrzeb wzajemnego wspierania się w pokonywaniu barier i trudności życia codziennego (np. problemy na tle zawodowym, problemy związane z uzależnieniami, przemocą w rodzinie, itp.); samodzielnego zdobywania wiedzy, wymiany informacji i doświadczeń; ciągłej, nieustannej edukacji personalnej, zawodowej i społecznej, będącej kluczem do podnoszenia własnej wartości na współczesnym, otwartym rynku pracy; konieczności osiągnięcia samodzielności ekonomicznej oraz umiejętności gospodarowania własnymi dochodami.

- Zabezpieczenie środków finansowych na ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej.

Analizując obszar potrzeb w zakresie pomocy osobom starszym i długotrwale chorym zauważa się stałą konieczność zapewnienia środków w budżecie na odpłatność za pobyt mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej. Od 2015 r. liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej waha się od 9 do 11. Koszty zapewnienia tej opieki stanowią znaczne i długotrwałe zobowiązanie dla budżetu gminy. Należy zauważyć, że z roku na rok zwiększają się koszty związane z utrzymaniem mieszkańca w domu pomocy społecznej, co generuje zwiększenie wydatków po stronie gminy. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Klembowie ze względu na udowodnione korzyści dla osób pozostających w swoim środowisku zamieszkania oraz w celu ograniczania wydatków stara się jak najdłużej zapewniać pomoc usługową w domu.

- Zabezpieczenie środków finansowych na usługi opiekuńcze.

Ciągły proces starzenia się społeczeństwa wskazuje na konieczność zapewnienia opieki osobom starszym, które są jej pozbawione ze strony rodziny lub gdy rodzina sama nie jest w stanie zapewnić jej w wymaganym zakresie lub formie. Systematycznie w kolejnych latach na terenie gminy zwiększa się liczba osób powyżej 60 roku życia. Na koniec 2017 roku osób w tej grupie wiekowej było 1812. W 2017 roku GOPS zatrudniał w ramach umowy zlecenia siedem osób świadczących usługi w domach podopiecznych. Starania podejmowane w przyszłości przez władze gminy w stosunku do osób starszych powinny mieć na celu zapewnienie właściwej opieki, a więc odpowiednie usługi opiekuńcze oraz formy aktywizacji i integracji społecznej.

- Zapewnienie w budżecie środków na funkcjonowanie Ośrodka w tym na wynagrodzenia dla pracowników. Pracownicy GOPS, nie tylko ze względu na charakter pracy, ale przede wszystkim ze względu na zwiększone uprawnienia do samodzielnego pobierania dokumentacji, mają coraz więcej obowiązków, jak i większy zakres odpowiedzialności. Zwiększanie zakresu zadań, jakie realizuje GOPS przyczynia się również do zwiększania obowiązków dla wszystkich pracowników (pomoc społeczna, świadczenia rodzinne, księgowość).

XXII. Podsumowanie

Głównym celem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Klembowie jest umożliwienie osobom oraz rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując przy tym własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

W wyniku dokonujących się zmian gospodarczych oraz zmian w przepisach prawnych, zmienia się również struktura klientów pomocy społecznej, ich oczekiwania i potrzeby, z których wynika, iż pomoc finansowa choć nadal ważna - nie może stanowić jedynej formy wsparcia. Działania muszą być wielokierunkowe, zabezpieczające nie tylko sferę materialną, ale przede wszystkim mają działać aktywizująco i integrująco na lokalną społeczność.

Rok 2018 będzie dla Ośrodka kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw, przyjętych gminnych programów, a także podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, aby instytucja pomocy społecznej była efektywna i odpowiadała aktualnym problemom. Pomoc społeczna nie jest w stanie wypełniać swoich zadań bez odpowiedniego wsparcia samorządu terytorialnego, instytucji publicznych (sądy, policja, służba zdrowia, oświata), organizacji pozarządowych, itp. Tylko stała i systematyczna współpraca między tymi jednostkami pozwoli na skuteczne pomaganie i wdrażanie aktywnej polityki społecznej.

Bardzo ważna jest realizacja planowanych wydatków, ale również i realizacja inwestycji społecznych, a polityka osłonowa powinna przechodzić w politykę aktywizacyjną. Sektor publiczny w tym GOPS pełni rolę koordynatora, jak i organizatora usług, dlatego też staramy się, aby nasze działania odpowiadały potrzebom jakie diagnozujemy przy wykonywaniu codziennej pracy.